

KP 2 Z jakich skał zbudowane są Beskidy? - ODPOWIEDZI

Karta pracy nawiązuje do podręcznika biologii dla klasy V, do informacji o skałach i minerałach - ich podziału na surowce niemetaliczne, metaliczne (rudy metali) i energetyczne. Dzieci pracują w parach albo grupach trzyosobowych.

W trakcie spacerów wśród beskidzkich krajobrazów z pewnością trafiliście na różne skały i minerały, które powstały w procesie wieloletniego rozpadu występujących w danym miejscu skał, w wyniku wietrzenia.

1. **Dopisz nazwy** skał i minerałów. Podpowiedzią będą zdania, do których trzeba dopasować **nazwy z tabeli** na końcu strony:

- A) Dziś już się jej nie wydobywa, ale pozostały po niej pamiątki w postaci hut, w których się ją przetapiało. **ruda żelaza**
- B) W miejscowości Vendryně zachowały się dwa zabytkowe piece, w których palono tę skałę, wyrabia się z niej **wapno i cement**. **Wapień**
- C) W okolicach Frenštátu pod Radhoštěm znajduje się złożę tego **surowca energetycznego**. **węgiel kamienny**
- D) To skała osadowa, która występuje tutaj bardzo często. Powstała w wyniku zlepiania się **drobnych ziaren**, głównie kwarcu. Tworzy ciekawe formy skalne, ponieważ łatwo ulega zwiędzeniu. **piaskowiec**
- E) Jest to skała powstała w wyniku stwardnienia **iłu**, który tworzy jeden z głównych składników gleby. **iłowiec**
- F) Charakterystyczną cechą tej skały są duże, zlepione, głównie zaokrąglane okruchy skał, tzw. otoczaki i żwir. **Zlepieniec**

Nazwy skał (wpisz je w zadaniu nr 1 i wytnij do kolejnego zadania):

WAPIENIEC	ŁÓWIEC	WĘGIEL KAMIENNY
PIASKOWIEC	RUĐA ŹELAZA	ZLEPIENIEC

2. Włóż w ramkę przy każdym zdjęciu **nazwę skały**, której pasuje do zdjęcia:

Po sprawdzeniu poprawności dzieci mogą wycięte nazwy przykleić.

RUĐA ŹELAZA

Dokończ trzy poniŝsze zdania, odpowiedź uzyskasz, rozwiązując szyfr.

Kropka wskazuje pozycję litery w polu tabelki.

ABC	DEF	GHCh
IJK	LMN	OPQ
RST	UVW	XYZ

Rodzaj rudy, który wydobywano kiedyś w Beskidach, to.....**PELOSIDERIT**.....

•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
P	E	L	O	S	I	D	E	R	I	T

Rysunek nr 2

WAPIENIEC

Głównym składnikiem tej skały jest .....**kalcyt**.....

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

WĘGIEL KAMIENNY

Powstał w erze paleozoicznej i mezozoicznej w wyniku przekształceń prehistorycznych

.....**roślin**.....

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

Rysunek nr 1

Rysunek nr 3

3. Pozostały Ci trzy karteczki z nazwami skał. **To trzy skały, z których Beskidy są zbudowane w największym stopniu:**

- spróbuj **dopasować** karteczkę z **nazwą** do zdjęcia po wyglądzie skały
- pod każdą ramką **dopisz materiał**, z którego dana skała powstała (pomogą Ci informacje podane przy ⇨)

Zdj. 4

IŁOWIEC

- powstał w wyniku stwardnienia
          ity

Zdj. 5

PIASKOWIEC

- powstał w wyniku zlepiania się
          piasku

Zdj. 6

ZLEPIENIEC

- powstał w wyniku zlepiania się
          żwiru

⇨ * W prehistorycznym Morzu Tetydy **ity**, **piaski** i **okruchy żwiru** osadzały się **warstwami** i utworzyły bazę pod tzw.

FLYŠ

Zdj. 7

4. Pokoloruj napis flisz tak, aby wyglądał jak złożony z warstw skalnych – zdjęcie Ci podpowie.

(poziome paski w kolorze brązowym i żółtym przez cały napis lub w poszczególnych literach)

5. W zadaniu nr 1 zaznacz kółkiem trzy główne skały, z których są zbudowane Beskidy.

